

## Enova inviterer kommunene i Vestregionen til kurset "Energieffektive bygg for framtida"

**Drammen, torsdag 11. november, First Ambassadeur Hotel**

Kurset arrangeres i samarbeid med KS

### Hovedtema:

- Passivbygg – det offentlige bør vise vei
- Energieffektivisering og drift av kommunal bygningsmasse
- Energiledelse – samspillet mellom mennesker, teknologi og organisasjon
- Enovas nye støtteprogrammer for bygg

Det er signalisert fra myndighetshold at energitiltak på passivbyggnivå er målet for energikravene i teknisk forskrift til Plan- og bygningsloven. KRDs arbeidsgruppe for energieffektivisering i bygg foreslår i sin rapport passivhusnivå som forskriftskrav for offentlige byggeiere allerede fra 2014!

Enova ønsker å bidra til at kommuner og fylkeskommuner tar en innovativ og ledende rolle i arbeidet med å gjøre passivhusstandard til et naturlig valg ved nybygg og større rehabiliteringer. Samtidig er det viktig å ta tak i den eksisterende bygningsmassen. Kommunesektoren eier og forvalter en bygningsmasse på ca. 33 millioner kvadratmeter, med sterkt behov for energieffektivisering og oppgradering. Kurset vil derfor legge vekt på passivhus ved nybygg og større rehabiliteringer, energieffektivisering, konvertering og energiledelse i den eksisterende bygningsmassen.

Enova har tatt konsekvensen av offentlig sektors betydning som forbilde for det øvrige markedet og lanserte i sommer nye støtteprogrammer for bygg. Det nye programtilbudet er bygd opp slik at ambisjonsnivået påvirker støtteandelen positivt. Programmene vil bli nærmere presentert på kurset.

Enova vil ha en rådgiver tilstede under hele kursets varighet, det vil være mulig for kommuner som ønsker det å avtale enkeltvise møter med rådgiveren i løpet av dagen. Møtene vil bli satt opp parallelt med kursprogrammet. Det er en forutsetning at de aktuelle kommunene nå har konkrete planer om å starte energieffektiviseringsprosjekt i eksisterende bygningsmasse og er snart klare for søknad til Enovas byggprogrammer.

Kurset i Drammen er det første av i alt 30 kurs i en landsomfattende serie som skal gjennomføres i tidsperioden 2010–2012.

Påmelding skjer til Unni Larsen, Vestregionen: [unni.larsen@vestregionen.no](mailto:unni.larsen@vestregionen.no)  
Påmeldingsfrist møte med Enova: 3. november  
Påmeldingsfrist kurs: 9. november

Velkommen på kurs!

Med vennlig hilsen



Enova SF  
Nils Kristian Nakstad  
Administrerende direktør



## Program

- 08:30–09:00 Kaffe og registrering
- 09:00–09:10 Velkommen ved Enova
- 09:10–09:30 Det offentlige må gå foran  
– framtidige krav om passivhus, utfordringer og muligheter,  
KRDs energieffektiviseringsrapport
- 09:30–10:00 Energiledelse  
– samspillet mellom mennesker, teknologi og organisasjon.  
NS-EN 16001, et verktøy i prosessen
- 10:00–10:20 Passivhus – krav allerede i 2014?  
– passiv energidesign, barrierer, myter, erfaringer
- 10:20–10:30 Pause m. frukt
- 10:30–11:10 Enovas støtteprogram
- 11:10–11:45 Energiledelse i praksis  
– eksempel fra Trondheim kommune
- 11:45–12:45 Lunsj – utstilling, mingleområde
- 12:45–14:00 Energieffektivisering – workshop  
– energiledelse, drift, SD og EOS, identifisere og gjennomføre tiltak, energimerking
- 14:00–14:15 Pause
- 14:15–15:30 Passivhus – workshop  
– vi ønsker å bygge/rehabiliterer passivhus, hva gjør vi? Fokus på bestillerkompetanse
- 15:30–16:00 Oppsummering, spørsmål og avslutning

